

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест:

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 2

Рівне, 2020

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчий редактор:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії:

Немеш Олена Миколаївна – доктор психологічних наук, доцент, професор, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету.

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри загальної психології та психодіагностики, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олексій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т.І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ: збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти. Випуск 2. Рівне: РДГУ, 2020. 140 с.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол №11 від 26 листопада 2020 р.)*

6. Лисина М. И. Общение, личность и психика ребенка / М. И. Лисина ; под ред. А. Г. Рузской. [2-е изд.]. Москва : Московский психолого-социальный институт, Воронеж : НПО "МОДЭК", 2001. 320 с.

УДК [373.3.016 : 331] : 373.3.091.33

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НА УРОКАХ З ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Хомич М.М., здобувач ОС «Магістр» спеціальності 013 «Початкова освіта»,
2 курс, РДГУ

Науковий керівник: канд.пед.наук, доцент Суржук Т.Б.

Постановка проблеми. Новітнє суспільство висуває нові вимоги до освіти, однією із яких є підготовка людей, спроможних приймати критичні рішення, знаходити спосіб спілкування в новому оточенні, які достатньо ефективно встановлюють нові стосунки у швидко змінюваній реальності. У зв'язку з цим особливого значення набуває проблема використання інноваційних, нестандартних методів навчання. Так, у Концепції Нової української школи визначено важливість використання методів навчання: «У процесі навчання будуть використовуватися методи, які вчать робити самостійний вибір, пов'язувати вивчення з практичним життям, враховують індивідуальність учня» [4].

Мета статті. Теоретично обґрунтувати ефективність методики використання інтерактивних методів на уроках з технологічної освітньої галузі у початкових класах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний підхід до навчання повинен орієнтувати на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості [1]. Інтерактивні технології засновані на прямій взаємодії учнів з навчальним оточенням. Навчальне оточення або навчальне середовище, виступає як реальність, в якій учень знаходить для себе область освоюваного досвіду, причому мова йде не просто про підключення емпіричних спостережень, життєвих вражень учня в якості допоміжного матеріалу або ілюстративного доповнення.

Робота в команді через взаємодію учнів один з одним підвищує зацікавленість, а також активізує освітній процес. При такому навчанні кожен учень вносить свій особливий внесок у вирішення будь-якої проблеми або розвиток будь-якої теми. Учні набувають особливого досвіду, який потім можуть застосувати у позанавчальній діяльності. Інтерактивними методами навчання Ю. Гуцин називає методи навчання, засновані на взаємодії учнів між собою. Дані методи орієнтовані на більш широку взаємодію учнів не тільки з вчителем, а й один з одним і на домінування активності учнів у процесі навчання [2, с. 14]. Використання інтерактивних методів в процесі навчання надає певний вплив на розвиток учня: підсилює мотивацію навчання, спілкування з однолітками, збагачує життєвий досвід, активізує саморозвиток. Людина усвідомлює потребу в такому спілкуванні – взаємодії.

У порівнянні з традиційним, в інтерактивних моделях навчання змінюється і взаємодія з вчителем: його активність поступається місцем активності учнів, завдання вчителя – створити умови для їх ініціативи. В інтерактивній технології учні виступають повноправними учасниками, їх досвід важливий не менше, ніж досвід вчителя, який не стільки дає готові знання, скільки спонукає учнів до самостійного пошуку. У деяких інтерактивних технологіях педагогу не обов'язково бути фахівцем з даного предмету (більш того, власна думка може навіть перешкодити нейтральності обміну інформацією). Інтерактивний метод використовується при необхідності залучення уваги учнів до конкретної проблеми. При цьому заздалегідь плануються питання, на які будуть даватися відповіді в ході дискусії, а учні, розподілені на групи, готують аргументовані відповіді з обговорюваної проблеми із заздалегідь заданих позицій, які можуть і не відповідати їх власним думкам. За допомогою

використання даного методу розвивається логічне мислення учнів, а також їх ораторські навички.

Вчитель, застосовуючи інтерактивні технології в навчальному процесі, отримує можливість:

- втілити різні методи навчання одночасно для різних категорій учнів, індивідуалізуючи таким чином процес навчання;
- значно скоротити обсяг викладеного матеріалу шляхом використання демонстраційного моделювання, демонстраційних експериментів, комп'ютерного прогнозування;
- використовувати комп'ютер в якості тренажера, відпрацьовуючи різноманітні навички та вміння учнів в необхідних кількостях;
- контролювати рівень засвоєння знань, використовуючи будь-які види контролю – вхідний контроль, поточний, підсумковий з будь-якою періодичністю;
- протоколювати історію навчання кожного учня, вести і обробляти статистичні дані, з метою більш точного і достовірного здійснення управління пізнавальною діяльністю;
- мінімізувати кількість рутинною роботи з метою вивільнення часу для індивідуальної роботи з учнями та творчої роботи;
- забезпечити більш ефективну, контрольовану і керовану самостійну роботу учнів.

Інтерактивні форми проведення занять викликають у учнів інтерес, заохочують активну участь кожного в навчальному процесі, звертаються до почуттів кожного учня, сприяють ефективному засвоєнню навчального матеріалу, надають багатоплановий вплив на учнів, здійснюють зворотний зв'язок (відповідна реакція аудиторії), формують у дітей думки і відносини, життєві навички, сприяють зміні поведінки [5, с. 111].

Особливістю змісту сучасної початкової освіти є не тільки відповідь на питання, що учень повинен знати, а й формування універсальних навчальних дій в особистісних, комунікативних пізнавальних, регулятивних сферах, що забезпечують здатність до організації самостійної навчальної діяльності [3, с. 72]. Інтерактивні методи навчання допоможуть перевести узагальнення на більш високий рівень. Такий метод як рефлексія, міні-проекти допоможуть дітям робити свої відкриття, бачити і встановлювати взаємозв'язок між досліджуваним матеріалом і життям, узагальнювати і розчленовувати деякі факти, робити висновки. Отже, молодші школярі мають ряд психологічних особливостей, облік яких принципово важливий в організації навчального процесу.

Висновки. Отже, інтерактивність в освітній діяльності виступає її сутністю, а в умовах інтерактивності створюється реальна можливість взаємовпливу суб'єктів, встановлення взаємовідносин, взаєморозуміння, занурення в завдання, спільне знаходження варіантів її вирішення. З вищевикладеного випливає, що використання інтерактивних методів навчання дозволяє зробити учня активним учасником педагогічного процесу, формувати і розвивати його пізнавальну та інтелектуальну активність. Місце вчителя зводиться до напрямку діяльності учнів на досягнення цілей уроку, а урок заснований на суб'єкт-суб'єктних відносинах, учень є рівноправним учасником спілкування.

Список використаної літератури

1. Гущин Ю.В. Интерактивные методы обучения в высшей школе. Психологический журнал Международного университета природы, общества и человека Дубна № 2, 2012: [сайт]. 2012. С. 1-18.
2. Державний стандарт початкової освіти. [Електронний ресурс].
3. Комар О. Інтерактивні технології – технології співпраці. *Початкова школа*. 2015. №2. С. 30-32.
4. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс. 2016. - Режи доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna_serednya_nova_ukrainska_shkola_compressed.pdf
5. Крамаренко С.Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів. *Відкритий урок*. 2012. № 5-6. С.7-10.

З М І С Т

Алексюк М. Молодіжний сленг – соціально-психологічна проблема чи спосіб самовираження сучасної молоді.....	3
Апостол М. Ставлення людини до процесу старіння.....	5
Бабич Л. Вікові особливості морального розвитку особистості у молодшому шкільному віці	7
Будько Н. Представлення родителів о вихованні дошкільників.....	9
Бурдина О. Проявление прокрастинации у студенческой молодежи.....	11
Вейна К. Загальний недорозвиток мовлення як психолого-педагогічна проблема.....	13
Войчук Т. Зміст корекційної роботи логопеда з дітьми з ринолалією.....	14
Ганусевич В. Проблемы влияния электронных сми на личность человека.....	16
Гордійчук Т. Соціальні мережі як детермінанта особистісного розвитку підлітків.....	17
Гордійчук І. Профілактика відхилень у поведінці молодших школярів у позаурочний час...	19
Грабовська С. До проблеми виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку.....	20
Гребеневич О. Формування в першокласників навичок читання й письма в умовах компетентнісної освіти.....	22
Гребіневич М. Роль ціннісних орієнтацій у формуванні професійного самовизначення у старших школярів.....	24
Гузей А. Вплив маніпулятивних дій на міжособистісне спілкування.....	26
Гузей А. Психологічний булінг в шкільному колективі: критерії та напрями прояву та напрями профілактики.....	28
Даниленко С. Генезис и трансформация змеиноного образа в белорусско-литовской мифологии.....	30
Демчук Д. Формування навичок безпечної поведінки дошкільників як теоретична проблема.....	32
Дем'янюк В. Роль емоційного інтелекту у професійній діяльності психолога.....	33
Дмитришина А. Особливість впливу стосунків з батьками на формування самооцінки дитини молодшого шкільного віку.....	35
Дрогомирецька О. Формування адаптивних здібностей молодших школярів з мовленнєвими порушеннями.....	37
Заговора Л. Мотивація як один з основних факторів у вивченні іноземної мови.....	38
Заговора Л. Вплив мотивації на ставлення підлітків до вивчення іноземної мови.....	40
Єфімова М. Розробка системи психологічних заходів щодо профілактики агресивної поведінки підлітків.....	41
Іслямова А. Розвиток слухової уваги і пам'яті у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.....	44
Кардаш Є. Особливості практичної роботи, спрямованої на розвиток мовленнєвої здатності дитини з РСА.....	45
Касянчук М. Вплив булінгу на формування Я-концепції підлітків.....	47
Качуровська Д. Рівні особистісної готовності до професійної діяльності майбутніх психологів.....	49
Киричик Е. Проявление эмоций у девочек и мальчиков подросткового возраста.....	52
Климчук І. Причини емоційного вигорання під час пандемії у студентів.....	55
Кобець Д. Теоретичний аналіз проблеми мотивації молодших школярів.....	56
Ковальчук І. Теоретичні основи розвитку пізнавальної діяльності дітей шостого року життя із загальним недорозвитком мовлення.....	57
Ковальчук М. Казка та її роль у вихованні дитини.....	58
Козенюк М. Готовність до вибору професії як специфічне психологічне утворення особистості старшокласника.....	61
Командік О. Психологічні детермінанти розвитку лідерських якостей у молодших школярів.....	63
Конончук А. Особливості девіантної поведінки підлітків.....	65

Конончук К. Реалізація педагогічних умов формування навичок навчальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку в ЗДО.....	66
Копель Ю. Діагносіка інтелектуального потенціалу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивно-ресурсних центрах.....	69
Корольова О. До проблеми впровадження проектної технології в роботу закладу дошкільної освіти.....	70
Костінська М. Гендерні особливості мотивації до лідерства у студенської молоді.....	71
Кравчук У. Психолого-педагогічні основи розвитку уваги дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення.....	74
Крушельницька Н. Особливості взаємодії малокомплектного ЗДО з сім'єю в умовах протиепідемічного карантину.....	76
Лабатій М. Використання дидактичних ігор і вправ з елементами розв'язання винахідницьких задач у процесі образотворчої діяльності дошкільників.....	78
Левчук М. Вплив структури сімейних відносин на взаємини старших дошкільників з ровесниками.....	81
Мельник Н. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами комп'ютерних ігор.....	82
Мельник Ю. Дидактичні комп'ютерні ігри як засіб розвитку старших дошкільників: використання в практиці закладу дошкільної освіти.....	84
Мельничук Ю. Гендерне виховання як завдання дошкільної освіти.....	87
Менік Н. Дослідження питання виникнення тривожності у дітей старшого дошкільного віку.....	89
Микитюк В. теоретичний аналіз проблеми професійного самовизначення старшокласників..	90
Миронець Л. Виховання гуманних почуттів у дітей.....	92
Михайлова Т. Психологічні особливості поведінки підлітків у конфліктних ситуаціях.....	95
Михалюк М. Конвергенція сімейної та професійної мотивації у працюючої жінки.....	97
Мовчко О. Вплив пандемічної реальності на виникнення депресії в юнацькому віці.....	101
Одейчук І. Дослідження соціально-психологічних закономірностей формування стресостійкості у студентської молоді.....	103
Осадча І. Стиль батьківського виховання як детермінанта виникнення страхів у дошкільників з особливими освітніми потребами.....	104
Павлова Р. Вплив інтернету на психіку підлітка.....	107
Паршина Я. Побудова міжособистісних взаємин як завдання розвитку у період дорослості.....	108
Рабович І. Прояви девіантної поведінки у підлітковому віці та їх корекція.....	110
Романович І. Технології попередження суїцидальних тенденцій серед старших школярів.....	112
Серко в. Виховні можливості народних прислів'їв як засобів формування моральних норм поведінки дитини.....	114
Синяк О. Художні тексти в пізнавальному розвитку дошкільника.....	117
Сосонюк О. Психологічний аналіз фрустрації та її особливостей.....	119
Тищук К. Розвиток комунікабельності молодших школярів в умовах інклюзивного навчання.....	121
Урус К. Роль пізнавальної активності у становленні особистості молодшого школяра.....	123
Федорук І. Психологічні детермінанти формування самооцінки у підлітковому віці.....	125
Хомич М. Використання інтерактивних методів на уроках з технологічної освітньої галузі у початкових класах.....	127
Черуха А. Психологічні складові захисту від маніпуляцій.....	129
Шальнова О. Психологічний аналіз ставлення до цивільного шлюбу на етапі ранньої зрілості.....	130
Шепельчук і. Проблема адаптації першокласників до навчальної діяльності.....	135